

ХРИСТІЯНСЬКИЙ ГОЛОС

УКРАЇНСЬКА ЦЕРКОВНА ГАЗЕТА • UKRAINISCHE KIRCHENZEITUNG

РІК ВИДАННЯ • JAHRGANG 66

ЛИПЕНЬ • JULI 2014 • Nr.13 (2897)

ЦІНА • PREIS • 1,50 EURO

СКЕЛЯ АПОСТОЛА ПЕТРА

Історія свідчить, що святий апостол Петро жив у Римі приблизно 25 років. Одна хроніка містить цікаву розмову святого Петра з римським патрицієм.

Прибувши до Риму, апостол Петро зустрів на вулиці поважного патриція, який почав з ним бесіду.

► Пощо прийшов ти, чужинцю, до нашого міста? Чи потребуєш якоїсь помочі? Я готовий послужити тобі.

Апостол Петро відповів: – Я прибув до Риму проповідувати нежданого Бога.

► Незнаного Бога? Це для мене дуже цікава вістка. Ми вже маємо багато богів, а ти приносиш нам ще одного? Хто ж ти такий? Звідкіля ти? – знову запитав римлянин.

– Я – єврей, я з тих людей, котрих Рим переслідує.

► Мабуть, ти належиш до єврейської еліти, і тебе всі євреї поважать, – мовив патрицій.

Вказуючи рукою на ріку Тибр, Апостол сказав: – Поглянь на рибалок, що на березі ріки направляють свої сіті. Я рибалка. Колись ловив рибу на Генезаретському Озері, щоб заробити на прожиток. Тепер я вбогий, немає в мене ні золота, ні срібла.

► Римлянин далі допитався: – Виїхавши зі своєї країни, ти, мабуть, вивчав десь філософію і маєш рідкісний дар красномовства?

– О, ні! Я не маю жодних студій. Я – неписьменний, – відповів Петро.

► Здивований патрицій

Ісус Христос. IV ст.
Малюнок в римських катакомбах,
де християни переховувалися від переслідувань

задумався на хвилину й промовив: – Якщо так, то твоя місія у Римі буде

дуже важка, вона тобі не вдасться, хіба що Бог, якого ти проповідуєш,

сподобається римлянам. – Я проповідую Бога, що помер на хресті між двома зло-

чинцями, – впевнено сказав апостол Петро.

► Почувши такі слова, патрицій мовив: – Ти відважився прийти до Риму проповідувати Бога, розп'ятого на хресті? Що ж доброго можеш сказати про свого Бога?

– Я прийшов до Риму проповідувати небесну науку, яка протиставляється людській природі, протиставляється самолюбству. Я проповідую лиш одного-єдиного Бога в Трьох Особах; проповідую віру в вічну кару для нерозкаяних грішників; проповідую конечність покаяння, покаяння, любови – навіть любови до ворогів.

► Заскочений такою відповіддю патрицій майже закричав: – Петре! Ти задумуєш проповідувати таку релігію в Римі, а потім... римлянин замовк, не знаючи, що сказати, а святий Петро докінчив речення так: ...а потім цю науку будуть проповідувати по цілому світі.

► Доки?

– До кінця світу, – впевнено відповів Апостол.

► Римлянин не хотів вірити своїм вухам: – На Юнітера! Яке відважне твоє завдання! Щоб проповідувати таку релігію, ти мусиш з'єднати собі довір'я і поміч могутніх князів та імператорів.

Продовження на 2 стор. ►

ДИЯВОЛ, ЯКИЙ ВОЮЄ В ЛЮДСЬКОМУ ТІЛІ

Під час всеукраїнської прощі до с. Страдч Яворівського району, що на Львівщині, владика Ігор, архієпископ і митрополит Львівський, виголосив проповідь у якій засудив дії загарбників на сході України. Він сказав: «Звичайно, що усякі війни і розбої, грабежі і катування, садизм та наруги, збройні напади та захоплення невинних, розстріли тощо, усе походить від злого духа. Це – великі й страшні гріхи, гидка провина, це – диявол, який воює в людському тілі, вбиваючи ближніх, такими себе проявляють сепаратисти й загарбники, усі подібні до них.»

Архієрей додав: «Сам Ісус Христос, вказуючи на зрадника, повідомляв апостолів: «...Та один же з вас – диявол!» Учень Юда мав лише намір зрадити Ісуса, а Син Божий назвав його дияволом. Хто вороже наставлений проти ближнього, така особа названа Спасителем – диявол».

Підсумовуючи, Митрополит Ігор зазначив: «Гинуть невинні люди, мирні працівники через те, що у певних людей чи однієї особи гніздиться бажання підкорити собі чужі землі та закути у кайдани народ».

Прес-служба Львівської Архiepархії

► (Продовження теми на сторінці 4)

АНОНС

Продовження обох тем читайте на 7 сторінці.

Помер митрополит Володимир, глава УПЦ (Московського Патріархату). Вічна йому пам'ять! Враховуючи, що на сході Батьківщини іде війна з Росією, православні цієї Церкви постали перед доленосним викликом: бути далі в союзі з агресором, чи відокремитися?

Українська армія визволила Слов'янськ. Мешканці східної України міняються.

▼ СКЕЛЯ АПОСТОЛА ПЕТРА

▼ Продовження. Початок на 1 стор.

– Ні! Мені не потрібна їхня ласка, – відповів Апостол. *Навпаки! Всім могутнім цього світу я скажу, що їхня велич нічого не варта, бо слава – мов дим, розвіяний вітром. Я скажу їм, що в релігії мого Бога немає різниці між паном і невільником та що легше верблюдові пройти через вушко голки, ніж багатому потрапити в Божє Царство.*

► *І ти думаєш, що твоя проповідь матиме успіх? Ти надієшся, що в Римі знайдеться той, хто прийме твою релігію?*

– Я не лише сподіваюся, я певний, що моя проповідь увінчається успіхом. Ось, поглянь на цей ватиканський пагорб! Мої наслідники матимуть там свою столицю і з ватиканської палати рядитимуть християнським світом.

► Подивований такими словами, патрицій спитав: – *Хіба ж ти не знаєш, що римські імператори повстануть проти тебе? А що тоді буде?*

Святий Петро, сповнений євангельською любов'ю до розп'ятого Христа Господа, дав останню відповідь: – *Тоді чекає мене мученицька смерть: я буду розп'ятий на хресті.*

► Гордий патрицій з посмішкою промовив: – *З усього, що ти мені розповів, це найбільш правдоподібно. Ти згинеш, і з тобою завмре твоя проповідь і релігія твого Бога. Бувай здоров! При нагоді я згадаю про тебе і своїм приятелям в римському сенаті розкажу про твою релігію.*

На цьому завершується діалог між святим апостолом Петром і поганським патрицієм.

Ідея апостола Петра чи, радше, Благовість Христа

тианство є найбільшим чудом і, відповідно, походить від Бога». Це свята правда.

Колискою християнської релігії є хрест, зрошений кров'ю Христа Богочоловіка, розп'ятого на дереві ганьби. «Ми проповідуємо Христа розп'ятого: ганьбу для юдеїв, і глупоту для поган», – каже святий Павло в Посланні до Коринтян. Поганський світ знав лиш одну філософію життя: «Panem et circenses» («Хліба і видовищ»): вигоди, аморальність, культ Венери і криваві ігрища гладіаторів

Апостолів, які вирушили на здобуття світу для Господа. «Ідіть, ось я посилаю вас, як ягнят між вовків», – сказав. Безборонні вівці посеред хижих вовків – це доля Апостолів у поганській могутній імперії. «Вас будуть ненавидіти всі за моє ім'я.» Апостоли пішли в той ворожий світ проповідувати Розп'ятого – і без мілітарної сили здобули його для Христа.

Хто не вірить у божество Ісуса Христа, той не знаходить пояснення, як поширилася і закріпилася Христова віра на землі. Як пояснити пе-

ту: «Ми – щойно християни вчорашні, але заповнюємо ваші міста, ваші табори, залі для ваших нарад, царський двір, сенат і форум; вам залишаємо тільки ваші святині. Якби ми мали забратися геть від вас, то імперія стала би пустою».

Могутні держави творилися і руйнувалися, змінювалися династії фараонів, ломилися трони монархів, а Христова Церква на землі живе, як і заповів Христос Господь: «Пекельні ворота її не подолають».

Подорожуючи до вічності тернистим шляхом довгих сторіч і тисячоліть, Церква повсякчас несе хрест Христовий. Вона просить у могутніх цього світу лише свобідного переходу до Царства вічної любови. Чи безбожний світ зважає на Христову Церкву, чи ні, чи залишить її в спокої, чи гнобитиме її громадян, – вона з певністю досягне своєї вічної мети, бо сили пекла не подолають її. А ми щасливі, що належимо до Христа, Переможця над силами темряви, і до Його Церкви, збудованої на скелі святого Петра. Амінь.

Владика Іннокентій Лотоцький, «Місіонер»

” Існування християнської релігії по сьогоднішній день є чи не найбільш подиву гідним явищем всесвітньої історії ”

Спасителя, поширилася по всьому світі. «По всій землі залунав їх звук, на край світу – їхні слова», – каже Біблія. Існування християнської релігії по сьогоднішній день є чи не найбільш подиву гідним явищем всесвітньої історії. Цю правду висловив святий Августин: «Християнство було засноване або при помочі чудес, або без чудес; якщо воно засноване при помочі чудес, то є божеське, бо лише Бог може творити чуда; якщо ж засноване без чудес, то хрис-

на арені колізею. Божественний Спаситель, Христос Господь, вислав до того звироднілого світу своїх Апостолів проповідувати самовідречення, щоденний хрест і любов до ворогів. Поганська імперія розпалася, мов бовван вавилонського царя Навуходоносора, як це написано в Книзі пророка Даниїла.

На руїнах Римської Імперії Христос оснував своє царство, якому не буде кінця. Замість філософів і золотоустих проповідників Христос вибрав скромних

ремогу християн над поганським Римом? Та ж Римська імперія, мов апокаліптичний дракон, напала на безборонних Апостолів і на перших християн, кидаючи їх на поживу диким звірам, палячи вогнем, ріжучи пилою і застосовуючи інші пекельні тортури, щоб слова Христос і християнин стерти з лиця землі. Але християнська релігія пережила всі переслідування і постійно зростала. В II столітті письменник Тертуліян писав до могутніх цього сві-

ХГ

ДОРОГІ ПЕТРИ І ПАВЛИ, ПАВЛИНИ! Вітаю Вас з великим святом!

Ви є для нас іконою неможливого, що в Господі стає можливим, бо своїм іменням Ви несете потужний знак.

Петро-простий (навіть часом простакуватий і духовно необтесаний) рибалка. Після трьохлітнього спілкування з Господом, після страшної, Страсної катастрофи під час якої ганебно зрадив, від якої втік, після радісного і преображаючого Воскресіння, Петро «попер» до Риму. Без знання мов, без документів, без грошей, без дипломів, без світської влади – от собі етнічний маргінал, помандрував з самого краю імперії до столиці. Щоб її преобразувати. З коцюбою на місяць...

Які у нього були шанси в двохмільйонному Римі, де твердо панував імператор, де рядили сенатори і порядок сталево зберігали легіони зі стратегами на колісницях? Шанси його вплинути на Рим, на історію, на цивілізацію були нульовими (по нашому кажучи). Подумайте про свої «шанси», згадуючи в молитві Первоверховних апостолів, Ваших покровителів і всіх наших Іменинників. Чи Ваша/ наша стартова позиція гірша від Петрової? Повірте і помагайте нам повірити в Бога, його силу, яка проявилася в Петрові і яка може проявитися у нас! Колись, коли матимете нагоду побувати в Соборі св. Петра в Римі – під його куполом уявіть усе це собі і помагайте бачити нам!

Щодо Павла: помимо титанічних зусиль його успіхи були мізерні (знов, по людськи кажучи), а страждання неймовірні. Про останні прочитаємо його власні слова: «Я був більш у працях, у ранах над міру, частіш у в'язницях, часто при смерті. Від євреїв п'ять раз я прийняв був по сорок ударів без одного, тричі киями бито мене, один раз мене каменували, тричі розбивсь корабель, ніч і день я пробув у глибочині морській; у мандрівках я час-

Грецька фреска, XII ст., монастир на горі Афон (Атос).
Апостоли Петро і Павло

то бував, бував у небезпеках на річках, у небезпеках розбійничих, у небезпеках свого народу, у небезпеках поган, у небезпеках по містах, у небезпеках на пустині, у небезпеках на морі, у небезпеках між братами фальшивими, у виснажуванні та в праці, часто в недосипанні, у голоді й спразі, часто в пості, у холоді та в наготі. Окрім зовнішнього, налягають на мене денні повинності й журба про всі Церкви».

А які ці Церкви? Маленькі. За глобальними мірками – мікроскопічні. Кілька сот осіб чи в Коринті, чи в Ефесі, чи в Солуні... Взагалі, крапелька в римо-геленістичному морі. Число прихильників, послідовників менше від тих, що у пані Вітренко.

(Ну, може я перегнув...) Але як з часом зерно Христове, яке вони посіяли, змінило світ!

Так само можна сказати про «шанси» і «успіхи» українських новомучеників в XX ст.

Ще в 1980-их виглядало майже усім, що віра Христова в Україні придушена і зі смертю наших бабусь загине назавжди. Хто у відповідному віці нехай згадає, як це бачив тоді... В 1989 р. виходячи з катакомб, після переслідувань страшніших від римських (бо вони прагнули тотального контролю над думкою і душею), в УГКЦ було 300 літніх священників, недобитків, середній вік 65 років. Сьогодні в Україні і з України, в тому числі в Парижі, їх 3000! В семінаріях 800 семінаристів на 5 мільйонів вірних. (У цілій Франції сьогодні 671 римо-католицький семінарист на 65 мільйонів французів.) Дивні діла Господні...

Сьогодні Твій і мій, наш спільний шанс! (Іншого нам не дано.) Що може бути, якщо сьогоднішні Петри і Павли і Павлини нас відважно поведуть своїм праведним свідченням. Якщо вони здивують оточення особистою щирістю, сімейною вірністю, громадським служінням, петропавлівським самовідреченням, апостольською жертівністю, і євангельською радістю таїнства... Скільки знаків потребуємо ми, щоб повірити, що у нас шанси сто відсоткові, якщо ми з Христом, якщо діє у нас Святий Дух, якщо ми відкриваємося на любов і волю Отця? Празник Апостолів Петра і Павла – прекрасна нагода зрозуміти свої правдиві перспективи.

Дорогі Іменинники! Ваше завдання нести до нас цей знак і тому ми так Вами радіємо, і Вас любимо, і Вас вітаємо! МНОГАЯ І БЛАГАЯ ЛІТА!

† Борис, маргінал в Парижі

Те, що саме Петро був проголошений скелею, не впливає з його заслуг чи з його характеру. Термін «скеля» зв'язаний з його функцією. «Скеля» не є наслідком заслуг, а натомість вказанням служби, Божого вибору і завдання, до якого ніхто не є пристосований силою свого характеру, а, треба сказати, хто-хто, але найменше підходящим був Симон, який був усім, тільки не скелею.

Сам по собі він Петро, який потопав, Петро, якому не вистачає віри; лише завдяки Господу та Його ласці став скелею, на якій зверхилась Церква. Ми звикли уважно відокремлювати в Петрі боягузливого брехуна від Скелі; людина, яка бреше від страху – це Петро довеликодній, Скеля – це Петро після зіслання Святого Духа, людина, уяву про яку особливим чином ідеалізуємо. Натомість в дійсності, він є в першому і другому випадку, одним і другим Петром. Маємо пам'ятати, що уже навіть

ПАПА, ЦЕ СКЕЛЯ І ЗГІРШЕННЯ?

ХГ

довеликодній Петро серед масового відступництва визнає віру тих, які залишилися вірними, що це він біжить по морю назустріч Господеві, що це він висказує ці прекрасні слова: «До кого ми підемо, Господи? Ти маєш слова життя вічного. Ми ж увірували та пізнали, що Ти Христос, Син Бога Живого!»

З іншого боку, Петро ще після зіслання Святого Духа проявив слабкість перед євреями, відрікаючись від християнської свободи, через що йому дорікнув Павло. Він завжди був скелею і водночас людиною слабкою. А чи не так було під час всієї історії Церкви? Папа, наступник Петра, був часом в одній особі «скелею» і «скелею згіршення». Воістину, складне це питання для людини віруючої: треба змиритися з таким парадоксом Божої дії. Бог постійно засоромлює гординю людини. Від скелі до диявола – ті крайні протилежності тривожно переплітаються між собою.

**Кардинал Йосиф Рацінгер,
з книги «Das neue Volk Gottes»**

ПРОБЛЕМА З МОРАЛЬНІСТЮ

У наші часи цілій державі, цілому народу випала нагода діяти задля власного блага. І відтепер людина просто зобов'язана бути творчою, патріотичною, свідомим християнином, громадянином своєї держави. Про це сказав Блаженніший Любомир (Гузар) в інтерв'ю двотижневику «Католицький Вісник».

На його переконання, покликання вільної людини – чинити добро. «Ми люди, і ми вільні. А це значить, що ми маємо право робити добро. Звичайно, ми можемо помилятися, але основний сенс свободи – людина не має права чинити зло. Натомість незалежність – це свобода від зовнішніх впливів. Незалежність – це не сваволя.»

Блаженніший зауважив, що советська система виховувала людину так, аби вона не усвідомлювала себе Божим творінням, а була «творінням держави». Тобто «советська людина» мала бути іграшкою, знаряддям у руках партії, номенклатури – і задля цього в ній свідомо формували певні якості.

Зокрема, духовний провідник українців відзначив, що тоталітарна система виховувала в людині поняття недовіри. «Бо як люди починають одне одному довіряти, то можуть створити контрреволюційну організацію. Якщо ж ніхто ніко-

му не довіряє, тоді немає безпеки. ...Люди боялися брати на себе відповідальність. Як хтось показував, що він відповідальний, то його відразу підозрювали. Бо така людина може когось іншого попровадити. Комуністичний режим хотів людей цілковито перемінити, позбавити моральних принципів, починаючи від віри в Бога.»

«І от тепер маємо проблему. Люди, які виростили в такій комуністичній атмосфері, цілковито позбулися, так би сказати, нормальної людської поведінки. Вони не вірять одне одному. Люди не люблять відкриватися одне перед одним. Крадуть, брешуть, не довіряють, бо так вони виховувалися. Моральне життя суспільства – це головна проблема для нашої країни сьогодні. Ми мусимо дуже інтенсивно працювати в цьому напрямку», – підсумував Блаженніший Любомир.

(А.Ф.)

ПОКАЯННЯ – ЄДИНІ ДВЕРІ ПОРЯТУНКУ ДЛЯ КОРУПЦІОНЕРА

«Корумпований гнівить Бога й веде народ до гріха», – сказав папа Франциск, коментуючи продовження біблійної розповіді про царя Ахава, який підступом відібрав землі свого сусіда Навота, спричинившись до його загибелі. Святіший Отець наголосив, що корумпована особа має лише один вихід: просити прощення, бо інакше зустрінеться з Божим прокляттям.

Коли цар прийшов у посілість Навота, щоб заволодіти виноградником, Господь послав пророка Ілью, який від Божого імені звинуватив Ахава в тому, що він «запродався», та виголосив погрози. «Корумпований гнівить Бога й веде народ до гріха», – сказав Папа, пригадавши Ісусові слова про те, що особі, яка призводить до гріха, краще, щоб вона кинулася у море. Господь передірає кару для корумпованих, «тому що вони грішать, визискують тих, які не можуть захищатися, чинять їх рабами». За словами проповідника, корумпована людина «запродається, щоб чинити зло, убивати», але цього не усвідомлює, бо вірить, що «запродається для того, щоб мати більше грошей і влади».

У цьому контексті Святіший Отець закликав вірних бути обережними у словах: «Коли кажемо, що цей чоловік чи ця жінка є корумпованими, то зупинімося на мить. Чи маємо докази?». Бо, за його словами, сказати, що хтось є корумпованим, означає також сказати, що ця людина засуджена, що Господь її відкидає.

«Корумповані люди є зрадниками, і не тільки. Перша ознака в окресленні корумпованого – це той, хто краде й вбиває. По-друге: а що чекає на корумпованого? Боже прокляття, бо вони визискували невинних, тих, які не можуть захиститися, а чинили це здалека, в білих рукавичках, не забруднюючи рук. Третя справа: чи існує вихід для корумпованих? Так!».

Ахав, почувши слова пророка Іллі, розірвав на собі одягу, одягнув веретя й постив. Тобто, почав каятися. І саме це, за словами Проповідника, і є двері порятунку для «корумпованих політиків, корумпованих бізнесменів, корумпованих церковників – просити прощення». І Господь прощає, але тоді, коли розкаяний чинить так, як митар Закхей, який обіцяє повернути вчетверо тим, кого скривдив. Зважаючи на це, Папа закликав вірних, щоб вони, дізнаючись із засобів комунікації про випадки корупції, пам'ятали, що «нашим обов'язком, як християн, є просити прощення для них, щоб Господь послав їм благодать покаяння, щоб вони не померли з корумпованим серцем».

Католицький Оглядач

КОРОТКО

**ЛИСТ-СПІВЧУТТЯ
БЛАЖЕННІШОГО СВЯТОСЛАВА
З ПРИВОДУ СМЕРТІ МИТРОПОЛИТА
ВОЛОДИМИРА, ПРЕДСТОЯТЕЛЯ УПЦ
(МОСКОВСЬКОГО ПАТРІАРХАТУ)**

З відходом до вічності слуги Божого Митрополита Володимира всі ми, все українське суспільство та всі християни, незалежно від конфесійної належності, відчуваємо велику втрату. Блаженніший Володимир, натхнений Духом Святим, розумів важливість і нагальну потребу братерського єднання та пошуку шляхів до єдності Церков Володимирового Хрещення. У цьому він на багато років випередив сучасність і залишився духовним орієнтиром для своїх послідовників у майбутньому. У цю скорботну хвилю від імені всієї повноти Української Греко-Католицької Церкви висловлюємо братнє співчуття усьому єпископатові, духовенству, монашеству і всім чадам Української Православної Церкви та єднаємося з вами в молитві за вічний спочинок Покійного. Сьогодні Блаженніший Володимир стоїть перед Престолом Всевишнього і молиться за дорогу Йому Україні, а до нас промовляє словами апостола Павла: «Я боровся доброю борнею, скінчив біг – віру зберіг. Тепер же приготований мені вінок справедливості, що його дасть мені того дня Господь, справедливий Суддя». Вічна Йому пам'ять!

К

**ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАДА
ВИМАГАЄ ПОВЕРНУТИ ПОЧАЇВСЬКУ
ЛАВРУ ДЕРЖАВІ**

Депутати Тернопільської облради підтримали на сесії звернення до прем'єр-міністра України Арсенія Яценюка щодо повернення Почаївської Лаври державі. У зверненні, зокрема, йдеться: «Ми вкрай стурбовані ситуацією, яка складається довкола питання майбутнього Свято-Успенської Почаївської Лаври. Почаївська Лавра з часу заснування була осередком українського православ'я. Однак, через багаторічну окупацію духовної святині комісарами «руського міра», це молитовне місце цілеспрямовано перетворювалося в осередок антиукраїнства, міжконфесійної неприязні, розбрату та протистояння на Тернопільщині. (...) Українські християнські центри – Зарваниця, Почаївська, Святогірська та Києво-Печерська лаври, Софія Київська – це духовне багатство українців. До українських святинь з молитвами йдуть паломники з усього світу, тому вони повинні належати лише українському народові», – вважають депутати. (ІА ЗІК)

УКРАЇНА хроніка протистояння РОСІЯ

Єдина в СРСР нагорода, де демонстровано синьо-жовтий прапор УНР. Призначалася «героям» більшовицького антиукраїнського повстання на заводі Арсенал в Києві. Світлина: Орест Круковський

Бяратинський витворив школу. Під усякими приводами впродовж XVIII сторіччя інші бяратинські намагалися видістати від козацьких діячів та від міських магістратів старі документи, котрі свідчили про якісь права чи привілеї. Одного

ВБИТИ ПАМ'ЯТЬ НАРОДУ

1736 року російський уряд призначив князя Бяратинського правителем України. Князь наказав заарештувати міську управу Києва і забрав увесь архів міста з королівськими та царськими грамотами про привілеї і права міста. Відсилаючи архів до Петербурга, радив не повертати його назад: бо «з часом кияни забудуть зміст і, не маючи грамот під рукою, не зможуть посылатись на свої вольності».

часу настало просто полювання за такими грамотами, щоб їх тільки не було в українських руках. А за нашого часу (в період СРСР – Ред.) це роблять простіше: палять бібліотеки з архівними матеріалами.

ЛЕНІН КАЖЕ ПЕРЕЛИЦЬОВУВАТИСЬ

Далі приходять учитель Ленін. 14 березня 1918 він писав до Григорія Орджонікідзе: «Товаришу Серго! Дуже прошу вас звернути серйозну увагу на Крим і Донецький басейн... Негайна евакуація хліба й металів на схід, організація підривних груп..., рішуче й беззастережне перелицьовування наших, що на Україні, частин на український лад – отаке тепер завдання. Треба заборонити Антонову називати себе Антоновим-Овсієнком, – він повинен називатись просто Овсієнко. Те саме треба сказати про Муравйова... та інших».

Що стосується організації підривних груп, то Андрій Лихолат подає конкретні дані з цієї ділянки: «Центральний Комітет партії під керівництвом Леніна ще до жовтня розпрацював план підготовки і проведення соціалістичної революції... Після перемоги в Петрограді, в Москві та в центральних губерніях Центральный Комітет і Рада Народних Комісарів організували висилку в усі важливі міста і районні осередки комісарів, інструкторів, агітаторів і відділи Червоної Гвардії на допомогу місцевим партійним організаціям для запровадження радянської влади». А Лихолат називає місця, куди йшли ешелони комісарів і агітаторів; Донбас, губернії Харківська, Чернігівська, Катеринославська, Полтавська, Херсонська, Таврійська, Подільська і Волинська. Знаєте про більшовицьке повстання в Київському військово-металургійному заводі Арсенал. Червоногвардійці – за даними Лихолата їх було вісімсот – перетворили завод у фортецю. Лихолат заявляє, що серед робітників «Арсеналу» було багато москвичів і петроградців, яких надіслали до Києва з армії.

Михайло Демкович-Добрянський

ХГ

КІНЕЦЬ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ

Я думаю, Путін – це сатана. Ось той самий, який з Біблії. Його мета – це війни, смерть і руйнування. Кров, пролита чужими руками. Він стоїть у нас за спинами і нашіптує: «вбивайте, вбивайте». І тисячі його ротів режуть одним хором той же самий заклик. Смерть! Смерть! Смерть!

◀ Денис Казанський

Сатана прийшов на нашу землю, і буде терзати її в помсту за непослух і непокору. Буде вигодовувати сепаратистів, фінансувати теракти, провокувати вбивства. Путін – наше абсолютне зло. Наша кара за довгі роки апатії і дурного терпіння, як сарана та епідемії для єгиптян.

Ймовірно, в даний момент Путін вживається своєю величчю. Йому здається, що він прийшов назавжди. Що вся Росія впала в екстаз від власної могутності. Що весь світ здригнеться і відступить перед його натиском. Історія нічого не навчила ні його, ні росіян, що підтримують цей шовіністичний розгул. Я вже писав про закони світобудови, які неможливо скасувати або обдурити. Багатом хочеться, але фінал щоразу один і той же. Істина завжди витісняє і замищає брехню. Старіюче – помирає. Час і прогрес змітають консерваторів і мракобісів. Той, хто намагається йти проти течії часу, буде стертий нею.

Путін, який намагається відтворити СРСР, трагічно відмовляється пам'ятати головний урок – сумний фінал цієї держави. СРСР розпався, не зміг існувати. Формувався довго і важко: війнами, насильством, голодом, мільйонами трупів, а розпався за декілька днів без зайвого шуму. Відтворювати те, що заздалегідь приречене на смерть, на провал – ідіотська витівка. Але Путін не може інакше, бо диктатор і імперіаліст.

Імперії приречені. У новому столітті їх більше не буде. Вони помруть, бо стали нежиттєздатні. Сучасний світ – світ фінансів і електронних чіпів. Світ нових технологій, переговорів, світових корпорацій, що затьмарюють своєю могутністю держави, світ інформаційної свободи. Вижити в цьому світі можна лише відповідаючи його реаліям, ставши на чолі прогресу, відмовившись від трухлявих, застарілих механізмів.

Його диктаторський проект йде проти реалій та здорового глузду, тому не може бути успішним. Тому, коли Путін намагається створювати морок з пропагандистської брехні і блокує неугодні інтернет-ресурси, він не віддаляє, а наближає власну катастрофу. Обдурити час неможливо.

Імперії нового часу не містять гарнізонів і фортів. Не будують табори і темниці. Вони використовують для контролю і впливу зовсім інші, сучасні інструменти. Капітали, кредити, фінанси, домовленості, технології. Взяти хоча б досвід штатів: США не змогли взяти під повний контроль жодну державу, в якій вели війни в останні 20 років. Зате чудово знаходять спільну мову з державами Східної Європи, яким надавали фінансову допомогу.

Саме з цієї причини санкції – головна зброя сучасності. І діє вона набагато ефективніше ракет. Путін спочатку теж пробував воювати новими методами, а коли це не вийшло – плюнув і пішов по слідах советського ген-

Гагік Нігоян. Батько.

На Майдані ходить слідами убитого «януковичем» сина. Сергій Нігоян першим упав. Сергій любив Шевченка, його батьки були біженцями з Вірменії через криваву війну з Азербайджаном

сека. Заздалегідь програшний шлях. Він міг би намагатися, вчитися, і стати куди більш небезпечним, практично непереможним противником. Але вибрав дурну агресію і підставив не тільки своє оточення – підставив своїх громадян.

Росія Путіна сьогодні переживає катастрофу, яка подвійно страшніша від того, що сприймається багатьма, як триумф. Чопівці, сторожа, продавчині в магазинах, шахтарі і навіть артисти переконані, що їхня країна крокує до світової могутності, а вона в цей час крокує у прірву. Опинившись в ізоляції, добровільно обравши існування в спотвореній реальності, брехливому інформаційному просторі, росіяни виключили себе зі світового прогресу. Позбавили себе права на частку. Вони могли б будувати чартерні міста і возити на місяць космічних туристів, але замість цього вибирають морок. Деструктив замість творення. А в цей час весь інший світ продовжує свій рух вперед. Світ йде у відрив, світ не чекатиме.

Спотворення реальності в кремлівських ЗМІ не змінює її насправді, а лише призводить до дезорієнтації громадян. І коли одного разу ці громадяни все ж вирвуться з матриці і прокинуться на узбіччі реального світу, розчарування буде страшним. Розуміючи це, росіяни воліють якомога довше не прокидатися.

Росія-переможець, Росія-мироворець відходить в минуле, і гидкий фінал цієї казки ми спостерігатимемо наживо. Деякий час компенсувати ці іміджеві втрати ще будуть масованими обсягами пропаганди та брехні, але із згасанням газової імперії обрушиться і її останній бастион.

Денис Казанський, блогер з Донецька

СВІТЛА СМЕРТЬ АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО

(1865-1944)

Цьогоріч виповнюється 70 років від смерті Слуги Божого митрополита Андрея Шептицького, процес бєатифікації якого (з 1955 року) досі не завершений. Сьогодні ми маємо вільний доступ до різних джерел: архівних матеріалів, уже опублікованої кореспонденції, послань, доповідей (три томи), маємо велике поле для досліджень, щоб по-новому, за новими науковими категоріями зняти старі стереотипи, якими клеймували його ім'я недруги.

ХГ

ШЕПТИЦЬКИЙ – ДИПЛОМАТ

Польський уряд намагався усіма наявними засобами через дипломатичні канали показати перед світом галицьку проблему, як внутрішню, та Шептицький виніс її як міжнародний конфлікт. Знана і глибоко шанована особа у християнському світі, не тільки престиж його високого уряду, але також його ерудиція, його дипломатичний хист, його знання шляхів у світі поставили його високо понад місцевих українських політиків Східної Галичини. Митрополит Шептицький також користувався великою повагою у Ватикані, що створювало немало проблем для польських політиків, які намагалися усіма доступними методами усунути його з Галицького митрополичого престолу, а значить і з арени національно-визвольної боротьби українців. І вихід

Для нас, українців, постать Митрополита Шептицького є як ніколи актуальною, тому що український народ сьогодні знову стоїть перед великим історичним викликом самоутвердження, державотворення, приналежності, ідентичності, самовизначення, чому митрополит Андрей присвятив усе своє життя.

Для нинішнього і майбутніх поколінь українців, незважаючи на їхню релігійну, соціальну, мовну, політичну приналежність та переконання, харизматична постать митрополита Андрея повинна стати натхненням та прикладом державотворця, невтомного борця, промотора діалогу до порозуміння, єдності та релігійно-морального національного відродження. Якщо еліта суспільства формуватиметься на здорових принципах Божого Закону, воно матиме добрі перспективи розвитку.

У діяльності митрополита Андрея чітко простежується його переживання і турбота про церковну і національну єдність українців, яку може забезпечити тільки моральна сила, духовно багата християнська родина. Куди б не вели його пастирські шляхи: в Україні чи закордоном, – це було основою його навчання.

НАДЗВИЧАЙНО СМІЛИВИЙ КРОК

Митрополит на весь голос заявив про своє повернення до Церкви прабабків, про те, що є українцем. На таке могла відважитися тільки високошляхетна, глибоко духовна та патріотична, надзвичайно смілива особистість. Польський граф, який заявив про своє повернення до українських коренів, що у середовищі тогочасної польської аристократії та багатої буржуазії сприймалося як опускання «до хлопства», ставив себе поза законами того суспільства. Він поставив на кін титул, маєтності, адвокатську перспективу, на здобутті котрої наполягав батько, і ступив на всипану камінням і зарослу терням дорогу до відродження свого народу і Церкви: народу приниженого, народу обкраденого, народу позбавленого державності сильними ворожими сусідами, які, скориставшись нездатністю і незрілістю його верховників, залишили за ним лише право на злиденне існування, виснажливий труд і напівголодну смерть.

Під час цього важкого для українців історичного періоду польський граф Роман Марія Шептицький називає себе одним із небагатьох патріотів того страдницького народу і стає на його захист.

Кожен день, кожен рік його подвижницького життя

вартий того, щоб про нього писати, щоб його вивчати. Він присвятив своє життя відродженню приниженої Церкви. Силою своєї віри утверджував її значення далеко поза межами провінційної Галичини, пробуджував дух свободолобства, віри і християнської надії у найтяжчі часи духовного занепаду, спровокованого війною, а саме у період 1920–1923 рр., коли після закінчення I світової війни у старій Європі народжувалися нові держави і Україна мала шанс увійти у число таких держав, та через політичну короткозорість своїх лідерів втратила таку можливість. Опинившись під владою більшовиків, Україна втратила будь-який шанс на державність: західні держави не бачили ні сенсу, ні можливості давати їй економічну підтримку, а Ватикан, що першим у Європі проголосив про визнання її незалежності, втратив інтерес до неї як такої, що опинилася у владі безбожної диктатури. Він звернув свій погляд і надії до єдиної у східній Європі католицької держави – Польщі, яка довела, що є державою, яка росте, розвивається. Тому остання без особливих труднощів добилася приєднання до своїх територій такого ласого українського шматка як Галичина.

Внаслідок спричиненої війною розрухи Галичина була зруйнована як матеріально, так і духовно. Прагнення українців Галичини до національного і духовного відродження було надзвичайно сильним. Поляки ж бачили у цьому загрозу для своїх націоналістичних амбіцій відбудувати «велику Польщу» включно з Галичиною, що й стало головною причиною українсько-польської війни 1918–1920 років. А провідною силою у здійсненні цих намірів була польська Римокатолицька Церква, очолювана львівським архієпископом Юзефом Більчевським (1900–1923). В той же час Українська Греко-Католицька Церква, яка ідентифікувалася з українським народом, очолювана митрополитом Андреем Шептицьким (1900–1944), не могла стояти осторонь природного прагнення українців Галичини до державної самостійності. Це породило неприязнь польського уряду – відтак і польського народу – до Митрополита, якого виставляли зрадником держави, а значить і польського народу.

було знайдено. Завдяки політичним інтригам польської дипломатії у ватиканських дикастеріях, було знайдено можливість також переконати Святішого Отця у необхідності відделегувати Митрополита до українських емігрантів за океан. Але там, у якості апостольського візитатора до українських поселень на американському континенті (США, Канада, Бразилія, Аргентина) мав змогу спілкуватися з президентом Сполучених Штатів Ворреном Гардінгом. Відвідуючи країни Європи, зустрічався із монархами Бельгії, державним секретарем Великої Британії Джоном Д. Грегорі, та прем'єр-міністром Франції Пуан Каре. Очевидно, що великих фінансових результатів його поїздки не дали, але, використовуючи свій духовний авторитет та шляхетське походження, звертався до сильних світу за підтримкою ідеї української незалежності, відкриваючи перед ними справжні картини становища українців Галичини. Під час цих пастирських подорожей був під постійним наглядом польських спецслужб та чиновників польських дипломатичних представництв, які попередньо «готували ґрунт» для представлення його перед місцевими урядами, а також часто й українською громадськістю, як політичного, антипольського, а не духовного лідера; намагалися таким же чином скомпрометувати його місію і в очах Ватикану.

Також під час перебування у Римі Митрополит розвивав інтенсивну діяльність на захист України в очах ватиканських дикастерій та при уряді Італії. Мав три зустрічі із папами: Бенедиктом XV, Пієм XI, під час яких мав нагоди звітувати про результати Місії та показувати реальну пекучу ситуацію свого народу і Церкви у Галичині та на нових землях. Але, відповідно до того, як змінювалася для Галичини історична ситуація, змінювалися і реакції Ватикану на звернення Митрополита, особливо на його звіти як апостольського візитатора про духовні потреби українських греко-католицьких поселенців на американському континенті. Тільки через десять років було призначено єпископа до Америки і аж через сорок до Аргентини і Бразилії.

Мені потрапили до рук дуже цікаві (з історичної точки зору) протоколи зустрічі Митрополита з польським послом при Ватикані Владис-

лавом Скіншинським (своїм родичем) про обговорення питання щодо його власного ставлення та ставлення українців Галичини до польської держави після 15 березня 1923 р., коли Галичина, за рішенням Ради Амбасадорів у Версалі (Франція), була закріплена за Польщею. На запитання пана посла про те, як українці будуть тепер ставитися до польської держави, Шептицький відповів, що так само, як поляки ставилися до австрійської імперії.

ПОВЕРНЕННЯ ДО ЛЬВОВА

У протокольних листах польського посольства при Ватикані до свого уряду і апостольської нунціатури у Варшаві і до Ватикану багато місця приділено труднощам, які Шептицький був змушений подолати при поверненні до своєї єпископської столиці, Львова. Польський уряд висував все нові та нові умови, найголовнішою з яких була вимога написати пастирського листа до своїх вірних, що засвідчив би вірне підданство його і народу польській державі. У той же час ватиканська дипломатія через апостольського нунція у Варшаві, монс. Л. Лаурі та його секретаря монс. М. К'ярло, вела постійні переговори з урядом Польщі щодо надання йому паспорта з візою для вільного повернення до Львова. Діставши через певні джерела достовірну інформацію про те, що польські спецслужби готували навіть замах на його життя, вважаючи державним зрадником, Шептицький, передбачаючи це, пише 4 липня 1923 року зворушливого прощального листа до папи Пія XI, в якому робить ісповідь своєї віри, наголошуючи, що він, як єпископ і пастир, ніколи у своєму житті не керувався ненавистю до нікого, однак не міг стояти осторонь страждань свого народу і що єдиною метою його життя було проповідувати Євангеліє і любов до ближнього.

Митрополит Андрей Шептицький був живим втіленням долі Української Церкви і нашого народу в ХХ ст. Його віра була непохитною, а енергія – невичерпною. Українська Церква, вихована великим Митрополитом, зуміла стати твердо на ноги як жива ікона і дала світові героїчні свідчення, євангельським змістом якого ми живемо й донині. За стійкість, незламність, муки і оборону Української Греко-Католицької Церкви й українського народу ім'я Митрополита Андрея Шептицького викарбовано золотими буквами на скрижалях Христової Церкви й українського народу.

Для «ХГ» о. Августин Баб'як, Тренто-Больцано

ПРО ТОГО, ХТО ПОВЕРНУВСЯ З ВИГНАННЯ ДО СВЯТОГО ЮРА

24 червня минуло 100 років від дня народження Блаженнішого Мирослава Івана (Любачівського), Глави УГКЦ у 1984-2000 роках.

Рим, березень 1991. Патріарх Любачівський готується до повернення на Святоюрський Престол. ССРСР на той час доживав останніх днів.

«Поняття про те, що буде – це боязнь: як я там поведусь? Адже людей я не знаю, бо 53 роки не був з ними. Вони вважають, що я щось надзвичайного зроблю, але забувають, що я є звичайною людиною, а до того старою людиною – мені 77 років! Тому я обавляюся, чи я зможу задоволити їхні бажання і сповнити їхні сподівання супроти мене. Дав би Господь, щоб я зміг. Я буду старатись робити все, що тільки зможу. Розумію однак, що в моїх літах багато зробити вже не можна. Тим більше, що там тепер не є такі спокійні часи. Люди обавляються, що переслідування може знова прийти. Кажу однак: я хочу прийти до них, хочу повернутися, тільки не знаю, як мене приймуть і як я там поведусь.»

Цей день настав 30 березня 1991 року. Глава Української Церкви повер-

нувся на Батьківщину до свого споконвічного престолу на Святоюрській Горі. Ця честь і щастя, спричинені трагедією і горем, вигнанням і поневіряннями, випала на долю спадкоємця Андрея Шептицького та Йосифа Сліпого, нашого співвітчизника Мирослава Івана, кардинала Любачівського. У Львові Патріарха вітали тисячі людей. «Я не сподівався такого прийому. Богу дякувати, що такий був, що так багато людей явилось.»

ПЕРШИЙ СИНОД ЄПИСКОПІВ НА РІДНИХ ЗЕМЛЯХ

Почалася довга і кропітка праця з відродження віри і відновлення структури Церкви. Не вистачало священничих кадрів, церков, не було навчальних і релігійних закладів. Велика шана усім, хто тримав віру в підпіллі і дочекавшись воскресіння – усі зусилля спрямував на її відбудову.

Вирішити політику Церкви на найближчу перспективу був покликаний перший в Україні з часу повернення Патріарха на рідну землю Синод Єпископів УГКЦ, що відбувся у Львові в травні 1992 року. Чи не найзначимішим результатом роботи владик стало утворення Патріаршого Управління. Єпископи прийняли рішення про створення нових єпархій, визначили кандидатури на нових владик. Наприкінці роботи Синоду владика Володимир Стернюк зачитав декларацію неважності львівського псевдособору 1946 року. Під час Си-

ноду представники світської влади передали Церкві папські булли з архівів КГБ.

ПЕРЕПОХОВАННЯ МУЧЕНИКА, БУДІВНИЦТВО ПАТРІАРШОГО СОБОРУ

Другою важливою подією в житті Церкви у період її відродження стала церемонія перепоховання останків Йосифа Сліпого з Риму до Львова. Вона перетворилася в подію великої політичної і екуменічної ваги. На церемонії був присутній, зокрема, президент Леонід Кравчук.

Почалася підготовка до будівництва греко-католицького храму в Києві. 18 липня 1993 року Глава Церкви у співслужінні папського нунція архієпископа Антонія Франко, 10 єпископів та 50 священників, в присутності представників уряду України, іноземних послів та вірних, поблагословив землю на вулиці Великій Житомирській під будову майбутнього Патріаршого Собору Успення Пресвятої Богородиці.

Відразу після повернення Патріарха Любачівського в Україну, ієрархія зробила акцент на християнському вихованню підростаючого покоління, підготовці священничих кадрів. Багато талановитих юнаків за кошти Церкви поїхало навчатися за кордон. За короткий час у Львові було відновлено роботу духовної семінарії Святого Духа.

Патріарх Любачівський, березень 1994 р.:

«Ми фокусуємося на питанні евангелізації. У нас особливо конечним, тому, що 46 літ люди нічого не знали ані про Бога, про Його Святе Євангеліє, про те, як жити, щоб дійти до нашої мети, до нашого Господа Бога. Це є головна справа, чим ми займаємось. Ми проповідуємо Христа Розп'ятого, і то є нашим завданням.»

ПОВЕРНЕННЯ ДО ГОСПОДА

14 грудня 2000 року кардинал Любачівський відійшов у Львові по вічну нагороду до Господа. Під час похорону архієпископ Мирослав Марусин, тодішній Секретар Конгрегації для Східних Церков, сказав такі ось слова: «Як той орел, піднісся він високо-високо у своїх молитвах і в своїх терпіннях, а відтак, поблагословивши все своє стадо, свою Церкву, всю Україну, відлетів ген далеко... До свого любого українського народу він казав: «Для тебе я жив, за тебе молився і за тебе страждав у моїх терпіннях і недугах. І знаю добре, що ти мене також любив». Тепер маємо його в небі, як мужнього заступника. І кажемо зі святим Августином до Господа Бога: «Ми дякуємо Тобі, Господи Боже, що Ти нам його дав!»

Фрагменти тексту з фільму «Перші роки служіння Блаженнішого Мирослава Івана (Любачівського) в Україні», оприлюдненого Департаментом Інформації УГКЦ. Використано матеріали Радіо Ватикан

ХГ

МІСІЯ ГРЕКО-КАТОЛИКІВ

► Яким є внесок УГКЦ в культуру України?

Володимир В'ятрович: Я собі дозволю пожартувати, хоч може і не дуже пасує жартувати з приводу Церкви. Але якби в Українській Греко-Католицькій Церкві, як в римо-католицькій, був би цеїбат, напевно національно-культурного відродження початку ХХ ст. в Україні не відбулося б. Справа в тому, що справді величезну роль в цьому національно-культурному відродженні в Україні, особливо на Західній Україні, відіграли як священники греко-католицької Церкви, нагадаємо Шашкевича та ін., так і їхні діти, тобто наступне покоління, яке стало першою такою творчою елітою України. Більше того, ми бачимо, що на початку ХХ ст. ці діти священників греко-католицької Церкви стали учасниками національно-визвольного

руху в 1920–1950 рр. Через це роль греко-католицької Церкви, як інструменту збереження того національного духу в Західній Україні, була надзвичайно великою.

Зараз ця роль продовжується і вона більше вже поширюється за межі Західної України. Мені здається, що зараз греко-католицька Церква виконує величезну не тільки християнську, але і національно-просвітницьку місію в Центральній Україні та на Сході України. Я чимало їздив по Сході України, і часто єдиними осередками чогось українського в тих краях є, власне, греко-католицька Церква. Надзвичайно важливим було те, що греко-католицька Церква ще тоді, на початку ХХ ст., зрозуміла важливість поєднання церковного життя, морального життя з активним громадським життям. Відповідно,

це поєднання відіграло величезну роль тоді, на початку ХХ ст., і тепер відіграє.

► Якою є роль митрополитів Андрея Шептицького та Йосифа Сліпого в історії України?

В. В'ятрович: І митрополит Андрей Шептицький і Йосиф Сліпий – це ті люди, які зробили греко-католицьку Церкву такою, якою її зараз знають і шанують усі українці. Вони, будучи, з одного боку, беззаперечними моральними і церковними, а з іншого – громадсько-політичними авторитетами та лідерами, стали справжніми будівничими тих містків між Церквою і громадою. І надзвичайно важливо, що обидвоє дуже достойно перейшли через дуже важке для них життя: обидвоє були заслані, обидвоє пережили часи і комуністичного терору, і нацистського терору, і разом з тим залишилися для україн-

ців якраз таким прикладом незламності українського патріота і людини, яка є і християнином, і патріотом.

► Що ми можемо дізнатися про історію УГКЦ з матеріалів архіву СБУ?

В. В'ятрович: Я думаю, що саме в архівах Служби Безпеки України є найкраща колекція документів, які присвячені історії греко-католицької Церкви в середині ХХ ст. Саме там містяться документи про репресованих священників – це сотні справ. Саме там містяться документи про підготовку т.зв. псевдособору 1946 року, про те, яким чином радянська влада намагалася ліквідувати греко-католицьку Церкву. Цей архів є надзвичайно цінним для дослідників історії Церкви, і я втішений, що вже чимало з них встигли попрацювати з ним, зробити досить багато копій з цих документів. Сво-

С-на: Світлана Скріябіна

го часу деякі документи було передано до Українського Католицького Університету. Ну і сподіваюся на те, що, зважаючи, що зараз ми знову повернулися до відкриття архівів, ця робота продовжиться.

Володимир В'ятрович, Директор Українського Інституту Національної Пам'яті. Подано за Католицьким Оглядом.

УКРАЇНСЬКЕ ПРАВОСЛАВ'Я НА ПОВОРОТІ

Помер предстоятель УПЦ (Московського Патріархату) митрополит Володимир. Наша армія відвоювала Слов'янськ та низку інших міст. Залишилися основні два опорні пункти ордінців: Луганськ та Донецьк. Ми пройшли період нечуваної, подивугідної мобілізації цивільного населення країни, через що нам вдалося в дуже короткий час відродити зруйновану армію (що було зовсім несподівано для Кремля). Люди не жаліли грошей. Армія тепер боєздатна. Ордінці це відчують шохвилин. Стільки подій, стільки подій! І майже всі радісні. Лише смерть Лицарів навіває на душу сум...

2-й батальйон Національної Гвардії встановив прапор України на міській раді Слов'янська, якому бандити прорікали долю «другого Сталінграда». 6 липня 2014 р.

славних Церков в Україні вартувало б провести щось в роді II Ватиканського Собору і намітити собі шлях на майбутнє. А люди вже підказують напряму що саме треба робити. Ось повідомили про те, що в Херсоні вірні та парох церкви св. Варвари перейшли до УПЦ Київського Патріархату. Це перший такий випадок, але дуже знаковий в нинішній ситуації. Люди кажуть: геть від Москви! Чи вистачить розуму прислухатися до них?

Що далі з УПЦ МП? Основні вектори, на мою думку, два: або повна підлеглість Москві, або самостійний шлях. Москва скаженітиме, щоб поставити на спорожній престол свою

людину, але чи їй це вдасться, це залежить від вірних (Майдан прикладом). Побажаймо братам нашим в Христі мудрих лише рішень. Те, що у похоронах митрополита Володимира участі не взяв московський Кіріл – це вже добрий знак (кажуть, побоявся їхати до бандерівського Києва; може і правий був, адже люди дуже радикалізувалися – за вікном війна з москалями, не жарти, а московська Церква на боці бандитів). Основне питання однак в тому, чи Кіріл прийматиме фізичну участь в обранні нового предстоятеля (це має відбутися протягом трьох місяців)? Якщо Україна ганебно допустить до цього – добра

Камо грядеши, Україно?

не чекати. Дай Боже українському православ'ю урешті-решт відрізати цю мотузку, якою прив'язане до Кремля і відчутти смак незалежного існування.

2. Ганьба Франції, яка безсоромно закликає Україну припинити вогонь на сході нашої Батьківщини. Ганьба Німеччині, яка робить те ж, тільки тихше. Яке лицемірство! Яка демонстрація залежності цілих країн від путінських грошків. Це нечуване, адже нам кажуть миритися з бандитами, які прийшли нищити нашу країну, фактично – з убивцями. Браво, натомість, Петрові Порошенкові, який поки що витримує цей психологічний натиск двох найважливіших країн Західної Європи. Щоб тільки не завгався! І як тут не поважати американців...

3. Дуже цікаво, як зміниться психологія мешканців східної України після всього цього аду? Чи вони нарешті подолають внутрішні бар'єри, які заважають їм почуватися мешканцями України, України, а не тільки Донбасу? Нам дуже важливо залучити їх до процесу будівництва нової України. Цими днями є багато випадків, коли наших вояків вітають квітами і сльозами, проте по цьому важко оцінити, наскільки далеко і наскільки масово пішла переорієнтація в головах. Те, що можна і треба зробити негайно – ліквідувати пам'ятники Леніну, які на сході – в кожному селищі. Як хтось влучно зауважив – де пам'ятник ідолу, там в Україні проблеми.

Для «ХГ» Г. Кобильницький

1. Можна сказати, що митрополит Володимир був очільником перехідного періоду (для УПЦ МП). Разом з його смертю він завершився. Збіглося з кончиною постсоветської України. Схилити Митрополита до відмови від власного сану – пише Дойче Велле – намагалися ще взимку. Цього хотіли не лише промосковські ієрархи, але також влада Януковича. Секретар Усопшого Раба, Олександр Драбинко, підтвердив факти тиску на Митрополита з боку колишньої влади «з метою усунення його з посади». Причиною стала непохитна церковна політика

покійного глави УПЦ (МП), вважає професор політології Олексій Гарань. «Попри те, що УПЦ завжди залишалася під омофором Московського Патріархату, за останні роки Володимир забезпечував еволюцію формально самостійної української Церкви в українському напрямку. Він ніколи прямо не заявляв про свою прихильність до автокефалії. Але, незважаючи на серйозну проросійську опозицію серед церковних ієрархів, Володимиру вдавалося досягати дедалі більшої лояльності УПЦ до української державності».

Тепер вірним трьох право-

ХГ

[Українці в Італії]

УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКЕ ПРОТИСТОЯННЯ В ІТАЛІЇ

Українська громада Італії повсякчас активно висловлює свою політичну позицію. Причому не лише на власних патріотичних маніфестаціях, а й під час демонстрацій прихильників Путіна в Італії. Українці майже щотижня демонструють у Римі.

Українська діаспора в Італії налічує понад чверть мільйона українців і є дуже активною. Так, вже більше півроку українська громада, зокрема Оргкомітет Євромайдан-Рим, щотижня проводить маніфестації у найвідоміших місцях столиці Італії. Зазвичай у таких акціях беруть участь від півсотні до 400 осіб. Здебільшого це жінки, адже українська імміграція в Італії майже на 90% – жіноча. Крім того, під час таких заходів регулярно збираються кошти на потреби України: спочатку на Майдан, а нині – для української

армії та поранених. Таким чином українці Італії вже переказали на Україну кілька десятків тисяч євро.

Часто це не просто акції протесту, а народний креатив. Під час таких театралізованих дійств можна побачити уособлення України, волі, смерті, терористів тощо.

Утім, окрім українських демонстрацій, трапляються на вулицях італійських міст і зібрання «пропутінців». Їх в Італії набагато менше, і збираються проросійські активісти приблизно раз на місяць. І хоча на їхні акції заледве приходять більше

60 учасників, їх щоразу висвітлюють «РИА Новості» та канал «Россия». На пропутінську маніфестацію, що відбулася днями біля американського посольства у Римі, вийшли кілька десятків осіб із закликами до Барака Обами «забрати руки геть від України», «припинити війну на Донбасі», а до ЗМІ – «говорити правду». Більшість протестувальників – росіяни, які живуть в Італії, але при цьому бояться бандерівців і НАТО.

БОРТЬБА ЗА ПРАВДУ

Перехожі здебільшого ніяк

С-на: Андрій Беднарчук

не коментують проросійські акції. А на прохання DW висловити свою думку один з них, канадієць Джеймс, зазначив: «Вони чого хочуть? Правди? То чому ж не пишуть у листівках нічого про анексію Криму?» А от італійські українці часто не залишаються осторонь, намагаючись поспілкуватися з проросійськи налаштованими демонстрантами під час їхніх маніфестацій. Утім, зазвичай протистояння «путінців» та українських патріотів обмежується запеклими словесними сутичками. Адже за перебігом заходів завжди слідкують італійські правоохоронці, які швидко розводять конфліктуючих.

Ірина Кашей, DW

ПАПА ДО СВЯЩЕНИКІВ: ПЕРША ЛЮБОВ НЕ ЗАБУВАЄТЬСЯ

Священики ніколи не повинні забувати, що Ісус Христос є їхньою «першою любов'ю», за якою потрібно завжди йти слідом. На цьому наголосив папа Франциск під час Служби Божої у каплиці ватиканської резиденції «Дім Святої Марти» звертаючись до всіх співбратів у священстві.

рюю цю особу? Такі запитання, на думку Папи, слід ставити не лише у подружньому житті, а й у священничому.

Святіший Отець побудував свою проповідь на євангельському діалозі Ісуса з Петром, який розпочався з запитання Спасителя: «Петре, чи любиш ти мене?» Сьогодні це запитання Він скеровує до кожного священика та єпископа: «Чи справді наша любов є такою ж, як того першого дня, чи, може, праця та життєві турботи потроху спрямовують нашу увагу в інший бік, від-

волікаючи від нашої любові?» Далі Папа наголосив, що часто у подружжі люди сваряться, і це є нормальним, адже коли немає любові, то люди не сваряться, а розходяться.

Далі Вселенський Архієрей вказав на три аспекти стосунку-діалогу священика з Ісусом, які слід взяти до уваги. **Перш за все**, бажання стати фахівцем у галузі філософії, богослов'я чи патристики має поступитись бажанню бути пастирем овець, яких сам Христос довіряє своєму священикові. Все інше – другорядне, бо ж Ісус покликав священиків саме

для того, щоб вони були провідниками, щоб були пастирями.

Друге запитання, на яке звернув увагу Святіший Отець, стосується любові: «Я пастир чи тільки службовець неурядової організації, що зветься Церквою? Між цим існує велика різниця». Адже для справжнього пастиря, посвяченого Ісусові, не існує ні слави, ні пошестей, а навпаки, часто упокорення і приниження. Доля пастиря – закінчити життя в любові так, як Учитель, як зерно, яке, впавши у землю, дасть плід; але часто пастир сам не доче-

кається плодів своєї праці.

А на завершення Папа звернув увагу на найважливіший аспект діалогу Ісуса з Петром, коли Христос закликає слідувати за Ним. «Якщо ми відповіли Христові й пішли за Ним, то навіть у найважчих життєвих хвиликах Він нас не залишить; Його слова: «Йди за Мною» є нашою гарантією, нею є Його сліди». Підсумовуючи, Святіший Отець побажав, щоб усі єпископи та священики завжди нагадували собі оту першу любов – бажання бути пастирями.

За матеріалами:
www.radiovaticana.org

ХГ

«УКРАЇНА. ІСТОРІЯ ВЕЛИКОГО НАРОДУ»

Шевченківський «Кобзар» і «Острозька Біблія» першодрукаря Івана Федорова. Ці дві книги брали з собою українські родини, які назавжди виїздили за океан. А там втілювали свою американську, канадську, аргентинську, бразильську чи навіть австралійську мрію, але з нашим акцентом.

Дехто починав займатися бізнесом, ставав успішним і започатковував міжнародні конкурси з української мови, як Петро Яцик. Діти, народжені в сім'ях емігрантів, ставали художниками, дизайнерами, скульпторами, письменниками, продюсерами, заживали слави культових осіб мистецтва і були засновниками поп-арту, як Енді Воргол (Андрій Варгола при народженні – Ред.). А ще так майстерно співали, що отримували «Оскар», «Золотий глобус», а потому і титул «королеви джінглів», як Квітка Цісик.

Українська діаспора стала феноменальним явищем національної історії і культури. Адже, будучи за межами рідної країни, емігранти продовжували розвивати її. Разом із тим, сьогодні повноцінну історію української діаспори з часу її виникнення відшукати доволі складно. Принаймні у нашій країні. Саме тому її написання є черговим етапом проекту «Україна. Історія великого народу».

Проект являє собою історичну енциклопедію в інтернет-форматі. Її можна знайти за адресою www.litopys.com.ua. Це портал, аналогом якого є хіба що «Вікіпедія». Вперше проект пропонує цілісну історію України від найдавніших часів і до сьогодні на одному ресурсі. Інформація подана у декількох розрізах: часові межі, регіони, культура, особистості. Невдовзі ж історію можна буде «розгледіти» зблизька – автори проекту працюють над розділом «Міста і села». Окрім того, на базі порталу функціонуватиме перше в країні тематичне інтернет-телебачення. Його профіль – це історія та культура.

Ініціатором такої масштабної розробки стало громадське об'єднання «Україна славетна». Тим часом наступним логічним кроком є історія діаспори. Її авторами будуть представники зарубіжного українства. Разом із тим, у новому розділі йтиметься і про різні хвилі еміграції, і про країни, де утворилася українська спільнота, а також про письменників, науковців і меценатів, які живуть не в Україні, однак завдяки яким про нашу державу знають за її межами.

Запрошуємо усіх небайдужих українців долучитися до цієї масштабної і дуже потрібної роботи. Необхідно зібрати в електронному вигляді усю можливу інформацію про те, як представники нашого народу створювали «Маленьку Україну» в інших державах. Портал розрахований на використання електронних документів будь-якого формату. Тексти, світліни, відео, аудіо, посилання на інші інтернет-ресурси – все знадобиться і дозволить більш широко відкрити історію діаспори. Зміст може бути також різноманітним – від узагальнюючих текстів до невеличких заміток про, на перший погляд, мало важливі події.

Більш детальну інформацію про те, як правильно розмістити дані на порталі, можна отримати тут: <http://litopys.com.ua/instrukciya/>. **З усіх інших питань зв'язок можна тримати за телефоном: +38067-252-55-17. Контактна особа: Олексій Губанов. Увесь колектив проекту «Україна. Історія великого народу» дуже сподівається на взаєморозуміння та співпрацю, бо добре розуміє – Україна існує, насамперед, там, де живуть українці.**

ВІТАЛІЙ КЛИЧКО – ПОЧЕСНИЙ СЕНАТОР УВУ

В приміщенні Українського Вільного Університету відбулася урочиста церемонія з нагоди вручення титулу Почесний Сенатор УВУ, д-ру Віталію Кличку, меру Києва, у якій взяли участь ректор та члени Сенату УВУ, Генеральний консул України в Мюнхені Вадим Костюк, українська художниця та поетка Емма Андієвська, українська громада Мюнхена, професори та студенти УВУ.

Урочисто вечір «відкрив» д-р Віталій Кличко (він виступив з промовою по скайпу, оскільки не зміг взяти участь у врученні), висловивши щирі слова подяки ректору та Сенату УВУ. Д-р Кличко наголосив на тому, що УВУ є не лише осередком науки та культури, це університет в центрі Європи зі славною історією та традицією: «Я хочу бути не просто сенатором університету, а його другом. В сьогоднішній час багато чого залежить від української діаспори та молодих людей, які інвестують свою енергію та силу в розвиток та майбутнє України. Потрібно докласти всіх зусиль, щоб зберегти єдність. Без боротьби немає перемоги, тому ми боремося за Україну та за наше майбутнє».

Для «ХГ» Вероніка Скіп, докторантка УВУ

НТШ, НІМЕЧЧИНА

Наукове Товариство ім. Шевченка (НТШ) у Львові, як перша в українській історії наукова суспільна установа, від початку своєї діяльності має чітко окреслене націотворче та націоналістичне спрямування.

У Німеччині за даними Федерального Відомства Статистики проживає близько 123 тисяч громадян України. Відомо також, що частина з них є науковцями-дослідниками, які прагнуть об'єднано працювати в секціях та різнопрофільних комісіях сучасного НТШ з метою сприяння збагачення духовної та матеріальної культури українського народу, його національному відродженню. Слід зазначити, що у попередні періоди діяльність НТШ на території Німеччини була достатньо активною.

Зважаючи на викладене вище, Голова НТШ О. Купчинський та Голова Західного Наукового Центру Національної Академії Наук України З. Назарчук, звернулись до Президента Академічного Робочого Кола «Україна» проф. д-ра Іво Полуляха з проханням посприяти відродженню і розвитку НТШ у Німеччині на основі статутних засад товариства.

У розмові з проф. Полуляхом був представлений план організації відновленого Наукового Товариства ім. Шевченка, а саме:

- Обрання 5–6 членів Комітету з метою постійної організації праці Товариства,
- Оголошення про відновлення діяльності в українській, польській та німецькій пресі із особливим закликом до інституцій славистики при німецьких університетах до співпраці,
- Прохання до священнослужителів повідомити українські громади про ці плани на Богослуженнях.

Професор Іво Полулях сподівається, що одна із українських інституцій Мюнхена надасть НТШ приміщення (кімнату) для діяльності. Адреса для контакту: Prof. Ivo Polulach, Trautmannstr. 9, 81373 München.

Д-р Леся Матвіїв-Шефер